

Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 30/2020 van 8 juni 2020

Dossiernummer: DOS-2018-05939

Betreft: gemeente X vs. Y (gemeentebestand)

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter, en de heren Y. Pouillet en C. Boeraeve, leden;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna WOG;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

heeft de volgende beslissing genomen inzake:

- de klagster: gemeente X, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen, vertegenwoordigd door mr. V;
- de verweerder: de heer Y, vertegenwoordigd door mr. W.

1. Feiten en procedure

1. Op 12 oktober 2018 heeft de klaagster via haar functionaris voor gegevensbescherming een klacht ingediend tegen de verweerder, een klacht met betrekking tot een gegevensschending waarvan zij zich het slachtoffer achtte. De klacht werd ontvankelijk verklaard op 21 maart 2019 en de Geschillenkamer, toen samengesteld uit de heren D. Van Der Kelen, F. De Smet en I. Vandermeersch, heeft op haar achtste zitting van 17 april 2019 besloten om een onderzoek te vragen aan de Inspectiedienst. Die dienst heeft op 8 augustus 2019 haar onderzoeksverslag overgemaakt aan de Geschillenkamer. De voorzitter van de Geschillenkamer heeft op 16 september 2019 beslist dat het dossier ten gronde onderzocht kon worden. De partijen hebben hun conclusies uitgewisseld en de klaagster heeft gevraagd om gehoord te worden. De partijen werden uitgenodigd voor een zitting, maar hebben uiteindelijk afgezegd, de klaagster op 21 april 2020, en de verweerder op 20 april 2020. Bijgevolg is er geen enkele zitting georganiseerd. Op 22 april heeft de Geschillenkamer per e-mail een reactieformulier verstuurd met betrekking tot een voorziene boete van 5000 euro. Op 11 mei 2020 heeft de verweerder zijn reactie naar de Geschillenkamer gestuurd.

2. Samengevat verwijt de klaagster de verweerder dat hij een personeelslijst van de gemeente X heeft gebruikt om naar het privéadres van de gemeentemedewerkers van X, en dat in hun hoedanigheid van gemeentemedewerkers, een brief met verkiezingspropaganda te sturen in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018. Tijdens die verkiezingen was de verweerder lijsttrekker van de lijst U.

3. Die lijst (NB: in de huidige beslissing verwijzen de volgende termen naar die lijst: 'personeelslijst', 'lijst van het personeel' en 'gemeentebestand') vermeldt voor elk personeelslid: de geboortedatum, de achternaam, de voornaam, het adres en het telefoonnummer (vast en/of mobiel). Het personeel wordt overigens ingedeeld op basis van de volgende categorieën: 'Algemeen directrice', 'Administratief personeel', 'Specifiek administratief personeel', 'Schoolsecretariaat', 'Technisch personeel', 'Personeel wegen-omgeving, teamleider', 'Personeel wegen-omgeving, arbeiders', 'Stagiaire', 'Schoonmaakpersoneel', 'Middagtoezicht' en 'Buitenschoolse opvang'. Het betreft in totaal 68 personen.

2. Voorafgaande opmerking

4. Artikel 58 van de WOG stelt: "Eenieder kan schriftelijk, gedateerd en ondertekend een klacht of een verzoek indienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit". In overeenstemming met artikel 60, alinea 2 van de WOG "is een klacht ontvankelijk wanneer zij: - opgesteld is in één van de landstalen; - een uiteenzetting van de feiten bevat, alsook de nodige indicaties voor de identificatie van de verwerking waarop zij betrekking heeft; - zij behoort tot de bevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit".

5. De voorbereidende werkzaamheden van de WOG bepalen: "De Gegevensbeschermingsautoriteit kan van eenieder klachten of verzoeken ontvangen; natuurlijke personen *maar eveneens rechtspersonen, verenigingen of instellingen die een vermeende inbreuk van de verordening wensen aan te klagen*. Een klacht of een verzoek aan de Gegevensbeschermingsautoriteit dient schriftelijk, gedateerd en door de daartoe bevoegde persoon ondertekend te zijn. Een verzoek moet in de brede zin van het woord geïnterpreteerd worden (vraag tot inlichting of toelichting, een verzoek om te bemiddelen, ...)" (schuin lettertype toegevoegd door de Geschillenkamer)¹.

6. Anders gezegd, de WOG sluit niet uit dat een andere persoon dan de betrokkene of de persoon die door de betrokkene gemachtigd is, zoals bedoeld in artikel 220 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, een klacht kan indienen bij de Autoriteit. De Geschillenkamer oordeelt in dat opzicht dat artikel 58 van de WOG elke persoon de mogelijkheid geeft om een klacht in te dienen, op voorwaarde dat hij er voldoende belang bij heeft.

7. Hoewel het waar is dat de AVG de 'klacht' vanuit het standpunt van de betrokkene bekijkt, door de controleautoriteiten verplichtingen op te leggen wanneer een persoon een klacht indient (zie de artikelen 57, 1., f) en 77 van de AVG), belet de AVG niet dat het nationaal recht andere personen dan de betrokkenen de mogelijkheid geeft om een klacht in te dienen bij de nationale controleautoriteit. De mogelijkheid van een dergelijke aanhangigmaking stemt overigens overeen met de opdrachten die door de AVG aan de controleautoriteiten worden toegekend. In dat opzicht en algemeen genomen, zorgt elke controleautoriteit voor: de monitoring en handhaving van de toepassing van de AVG (artikel 57, 1., a) van de AVG), en de verrichting van alle andere taken die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens (artikel 57, 1., v) van de AVG). Een grote aanhangigmaking kan overigens en indien van toepassing, gecompenseerd worden door de bevoegdheid van de Geschillenkamer om een klacht te seponeren (artikelen 95, § 1^e, 3°, en 100, § 1^e, 1° van de WOG).

¹ *Parl. doc.*, Kamer van Volksvertegenwoordigers, 2016-2017, DOC 54 2648/001, p. 40 (opmerking bij artikel 58 van het oorspronkelijke wetsontwerp).

8. In het onderhavige geval beweert de verweerder, met vermelding van de context waarin de klacht bij de Autoriteit is ingediend (een zware verkiezingscampagne tegen hem), dat de klaagster de bedoeling heeft om, met alle mogelijke middelen, een politieke tegenstander te raken en dat het "geoorloofd is zich vragen de stellen over de drijfveren van laatstgenoemde waarvan het persoonlijke belang niet aangetast is"². Aansluitend op die bedenkingen en wat betreft de huidige zaak, merkt de verweerder op dat de klacht op de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit werd ingediend en dat de pers meteen op de hoogte werd gesteld. Er verschijnen vervolgens weinig lovende artikelen over de verweerder wanneer de klacht wordt ingediend, en ook op 8 mei 2019, na het ontvankelijk verklaren van de klacht, tijdens de campagne voor de gewestelijke, federale en Europese verkiezingen (de verweerder was in die periode kandidaat voor de gewestelijke verkiezingen).

9. Het feit dat er op een bepaald moment van het verkiezingsproces een klacht tegen een kandidaat voor de verkiezingen bij de Autoriteit werd ingediend en dat deze werd aangekaart en gebruikt in een mediacontext met betrekking tot de verkiezingen, maakt het belang van de verweester om een klacht in te dienen bij de Autoriteit niet onwettig of onbestaand³. De klaagster had daarentegen wel een reëel belang om te handelen en wel om de volgende redenen:

10. Ten eerste is de klaagster verwerkingsverantwoordelijke van de persoonsgegevens (de personeelslijst) waarop de vermeende gegevensschending betrekking heeft. In haar conclusies benadrukt ze dat het haar verantwoordelijkheid is om het administratief personeel tegen de vermeende praktijken te beschermen. Het is effectief haar verantwoordelijkheid om de passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de gegevens verder niet op een met het doeleinde onverenigbare wijze kunnen worden verwerkt (artikelen 5, 1., f), 6, 1., a), en 4., en 32 van de AVG). Als verwerkingsverantwoordelijke die het slachtoffer is geworden van een gegevensschending, een schending waarvan ze overigens niet de bron heeft kunnen bepalen (zie infra punten nr. 18 en volgende), heeft ze er dus belang bij om een klacht in te dienen bij de Autoriteit (naast haar eventuele verplichting om de gegevensschending te melden in overeenstemming met artikel 33 van de AVG).

11. Ten tweede zijn de gegevens waarop deze gegevensschending betrekking heeft gegevens van het personeel van de klaagster (gemeentemedewerkers), en de schending van die gegevens heeft plaatsgevonden met het doel zich tot datzelfde personeel te richten in zijn specifieke hoedanigheid van personeel van de klaagster. Naast haar verantwoordelijkheid als verwerkingsverantwoordelijke is de klaagster ook getroffen in de werkrelatie die ze met haar medewerkers onderhoudt. Het is bijgevolg

² Conclusies van de advocaat van de heer Y, de dato 16 oktober 2019.

³ Wat overigens geen afbreuk doet aan het feit dat een dergelijk late melding van een gegevensschending op zich het onderwerp kan uitmaken van een corrigerende maatregel krachtens de AVG (zie artikel 33, 1. van de AVG).

ook gerechtvaardigd dat zij haar administratief personeel als werkgever beschermt door een klacht in te dienen bij de Autoriteit.

12. Ten derde ten slotte kan nog ten overvloede worden opgemerkt dat onder de personen die betrokken zijn in het kader van de interne procedure bij de gemeente X en aanleiding hebben gegeven tot het indienen van de klacht bij de Autoriteit, twee personen zijn getroffen zijn door de gegevensschending, zijnde de algemeen directrice van de gemeente en de functionaris voor gegevensbescherming van laatstgenoemde.⁴

13. Om die redenen oordeelt de Geschillenkamer dat de klagster er belang bij had om een klacht in te dienen bij de Autoriteit, een klacht die met recht ontvankelijk werd verklaard.

3. Inbreuken op de AVG

14. De klagster legt in haar conclusies uit dat "De fraude werd vastgesteld omdat bepaalde privéadressen die door de heer Y gebruikt werden, niet overeenstemmen met de adressen in het kiezersbestand, maar wel degelijk overeenstemmen met de adressen in het gemeentelijk bestand". In de eerste vaststelling van zijn rapport merkt de inspecteur-generaal op: "De oude adressen van de gemeentewerkers van X - verschillend van de bijgewerkte adressen in het kiezersregister - die gebruikt werden om verkiezingspropaganda te sturen, stemmen overeen met de adressen van de personeelslijst van het gemeentebestuur van X op het moment dat de propaganda verstuurd werd."

15. In de tweede vaststelling merkt de inspecteur-generaal op: "De heer Y weerlegt niet dat hij een lijst met contactgegevens van de gemeentemedewerkers gebruikt heeft. Hij vergelijkt de verkiezingspropaganda overigens met een interne communicatie binnen het gemeentebestuur: "(...) *Het is niet in ons opgekomen dat het problematisch was dat een politieke groep met gemeenteraadsleden naar gemeentemedewerkers schrijft. Voor ons was het een brief die naar gemeentemedewerkers werd verstuurd door een groep met gemeenteraadsleden, alsof het eigenlijk interne communicatie was binnen het gemeentelijk functioneren van de relatie tussen gemeenteraadsleden en -medewerkers*^[5]".

16. In zijn conclusies betwist de verweerder evenmin dat hij de lijst van het gemeentepersoneel van de gemeente X gebruikt heeft om de betwiste verkiezingspropaganda te sturen.

⁴ Zie personeelslijst, stuk 8 van het dossier.

⁵ Het betreft een uittreksel van een brief van de heer Y ter attentie van de inspecteur-generaal, de dato 7 juli 2019 (stuk nr. 15 van de dossier).

17. Op basis van de elementen van het dossier oordeelt de Geschillenkamer dat het vaststaat dat de verweerder de personeelslijst van de gemeente X gebruikt heeft om de verkiezingspropaganda in kwestie te sturen.

18. In haar conclusies verklaart de klaagster dat ze tot op heden "nog altijd niet weet hoe de heer Y aan het gemeentelijk bestand is kunnen komen, aangezien de heer Y, op het moment van de betwiste feiten, geen enkel politiek mandaat uitoefende in de gemeente X" (onderstreept in de conclusies). In haar oorspronkelijke klacht verklaart de klaagster het volgende: "Wij weten niet hoe de lijst in zijn bezit is kunnen komen [...]". De Geschillenkamer herinnert er in dat opzicht aan dat, hoewel ze niet gevat werd voor deze feiten (onmogelijk om de bron van de gegevensschending terug te vinden) tegen de klaagster in haar hoedanigheid als verwerkingsverantwoordelijke, laatstgenoemde ertoe gehouden is om de passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om een aan het risico aangepast veiligheidsniveau te garanderen, met inbegrip van maatregelen die de vertrouwelijkheid van de verwerkingssystemen garanderen, evenals maatregelen die ervoor zorgen dat elke natuurlijke persoon die onder gezag van de verwerkingsverantwoordelijke toegang heeft tot persoonsgegevens die gegevens niet verwerkt, behalve in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke, in overeenstemming de artikelen 5, 1., f), en 32 van de AVG. Rekening houdend met het risiconiveau dienen er in die context beveiligingsmaatregelen genomen te worden om de traceerbaarheid en de onweerlegbaarheid van de ondernomen acties met betrekking tot persoonsgegevens (raadpleging, enz.) te garanderen en om elke inbreuk op de beveiliging vast te stellen. In dit geval had een registratie van de toegangslogs van de personeelslijst de mogelijkheid gegeven om de dader van het lek te achterhalen.

19. Met het verslag van de inspecteur-generaal is het niet mogelijk om te achterhalen hoe de verweerder toegang heeft kunnen krijgen tot de lijst met het gemeentepersoneel.

20. In zijn brief van 29 mei 2019 gaf de inspecteur-generaal evenwel de volgende uitleg aan de verweerder: "Het doel van dit onderzoek is om een beter beeld te krijgen van uw werkwijze om persoonsgegevens te *verkrijgen* en te gebruiken voor verkiezingspropaganda in overeenstemming met de geldende regelgeving" (schuin lettertype toegevoegd door de Geschillenkamer)⁶.

21. In het antwoord dat de verweerder in zijn brief van 7 juli 2019 geeft, verduidelijkt hij niet hoe hij de persoonsgegevens uit de lijst van het gemeentepersoneel heeft kunnen verkrijgen. De

⁶ Na deze verduidelijking en in het kader van de specifieke vragen van de inspecteur-generaal vraagt laatstgenoemde hetgeen volgt: "Ik verzoek u vriendelijk om mij de hierna vermelde documenten/informatie per omgaande te bezorgen: - een uittreksel van de kieslijst die als basis voor de betwiste communicatie heeft kunnen dienen en de manier waarop die lijst verkregen is; - de – aanvullende – lijst die als basis voor de verwerking heeft gediend, aangezien de brief specifiek gericht was aan de gemeentemedewerkers en de brief op het oude thuisadres van bepaalde medewerkers is aangekomen [...]".

verweerder schrijft hetgeen volgt (zonder dat dit antwoord beschouwd wordt als een specifiek antwoord op een van de vragen van de inspecteur-generaal): "In het huidige geval is het niet in ons opgekomen dat het problematisch was dat een politieke groep met gemeenteraadsleden naar gemeentemedewerkers schrijft. Voor ons was het een brief die naar gemeentemedewerkers werd verstuurd door een groep met gemeenteraadsleden, alsof het eigenlijk interne communicatie was binnen het gemeentelijk functioneren van de relatie tussen gemeenteraadsleden en -medewerkers".

22. In die context is de Geschillenkamer dan ook niet in staat om, op basis van de elementen uit het dossier, vast te stellen hoe de verweerder toegang heeft kunnen krijgen tot de lijst met het gemeentepersoneel.

23. De Geschillenkamer stelt echter vast dat de inspecteur-generaal het doel van het onderzoek duidelijk aan de verweerder had uitgelegd, inclusief de noodzaak om te achterhalen hoe de gegevens zijn verkregen. De verweerder heeft zich op dat punt in stilzwijgen gehuld, terwijl het toch gaat om het eerste element van de definitie van de verwerking van persoonsgegevens, zoals vermeld in artikel 4, 2. van de AVG, en een cruciale fase in de verwerking, omdat ze de rechtmatigheid van de verwerking omvat (indien de gegevens onrechtmatig verzameld zijn, zijn de latere fases van de verwerking eveneens onrechtmatig).

24. De verweerder betwist dat de brief die naar de gemeentemedewerkers is verstuurd een vorm van verkiezingspropaganda is. Hij merkt op dat de gemeentemedewerkers hem mondeling hebben ingelicht over gesprekken die enkele dagen voor de verkiezing van 14 oktober 2018 gehouden werden. Hierin zou het uittredende bestuur verklaard hebben dat verschillende leden van het personeel ontslagen zouden worden indien er een verandering in het gemeentebestuur zou komen en dat die leden er dus alle belang bij hadden om campagne te voeren voor de politieke partij Z. Gemeentemedewerkers van de lijst U waren geschokt door die uitspraken en zouden de situatie aan de verweerder uitgelegd hebben. Op de vooravond van de verkiezingen zou laatstgenoemde het gemeentepersoneel te goeder trouw hebben willen geruststellen over zijn goede bedoelingen.

25. Echter, ten eerste brengt de verweerder geen enkel feitelijk element aan om die bewering te staven. Ten tweede wordt er in de betwiste verkiezingsbrief, die verondersteld werd het gemeentepersoneel gerust te stellen, geen enkele melding gemaakt van de bovenstaande verklaringen en wordt het personeel nergens gerustgesteld. Ten derde benadrukt de verweerder dat de brief verstuurd is naar 'een twintigtal personen', terwijl de lijst van het personeel dat hij gerust wou stellen 67 personen bevatte (zonder de algemeen directrice mee te rekenen). Op dat punt, zonder in haar syntheseconclusie te worden tegengesproken door de verweerder, beweert de klagster in haar conclusies dat enkel de bedienden en arbeiders woonachtig te X het betwiste document ontvangen hebben. De bedienden en arbeiders die buiten de gemeente wonen hebben het document niet ontvangen. Ten slotte, en ten overvloede, zijn er nog voldoende andere middelen (media, van mond

tot mond, drukwerk, verkiezingsmeetings, ...) om het gemeentepersoneel te verwittigen, indien dat de bedoeling van de kandidaat was.

26. De betwiste brief blijkt qua inhoud, in de context van een verkiezingscampagne, wel degelijk een brief met verkiezingspubliciteit/-propaganda van zijn auteur en de lijst U te zijn, en is aan de gemeentemedewerkers gericht: hij geeft informatie over de algemene doelstelling van het programma van de lijst en gaat in het bijzonder in op de gemeentemedewerkers en hun betrokkenheid, die hij trouwens op zijn minst indirect aanmoedigt te ondersteunen. De brief is als volgt gesteld:

“Elke dag opnieuw staat u ten dienst van onze medeburgers en erg vaak krijgt u van nabij te maken met hun dagelijkse bekommernissen.

U zet zich met hart en ziel in om een gepaste oplossing voor hun problemen te vinden.

U kent alle moeilijkheden maar ook de rijkdom van het dagelijkse contact met de bevolking.

Met de lijst U willen we een frisse wind door de gemeente X laten waaien. Wij willen werken aan een ambitieus, open en participatief project. *Daarnaast willen we de burgers dichter bij de verkozenen en het gemeentebestuur brengen. Wij zijn ervan overtuigd dat die toenadering iedereen de mogelijkheid geeft om uw werk te begrijpen en te respecteren.*

Als de meerderheid van de inwoners uit X vertrouwen in ons heeft, willen wij, samen met u, werken aan het X van de toekomst. *Wij streven ernaar u bij het project te betrekken door ook u de mogelijkheid te geven om uw mening te laten horen en om uw ideeën en enthousiasme te delen. Wij willen dat ook u de drijvende kracht wordt achter deze nieuwe wind.*

Wij rekenen op u en zijn ervan overtuigd dat we X kunnen laten groeien door samen te werken. Door het bundelen van de krachten van de betrokken gemeentemedewerkers en een bekwaam en vernieuwend college kunnen we steeds efficiënter werken.

Wij willen u bedanken voor uw inzet en hopen dat we met u een nieuwe frisse wind door de gemeente kunnen laten waaien. Het volledige team van de lijst U wenst u een voorspoedige legislatuur 2018-2024.” (schuin lettertype toegevoegd door de Geschillenkamer).

27. Om diezelfde redenen en ten overvloede kan de betwiste brief niet beschouwd worden als interne gemeentecommunicatie. Zoals de klaagster inderdaad in haar conclusie aanhaalt en zonder op dat punt tegengesproken te worden: “Op het moment van de betwiste feiten bekleedt de heer Y geen enkel politiek mandaat binnen X. Hij is dus niet gemachtigd om ‘interne communicatie’ voor het gemeentepersoneel op te stellen.”

28. De Geschillenkamer komt tot de conclusie dat het vaststaat dat de gegevens van de gemeentepersoneelslijst werden verwerkt om redenen van verkiezingspubliciteit/-propaganda.

29. Ten eerste, wat betreft het doeleinde van deze lijst waarvan de klagster de verwerkingsverantwoordelijke is, verklaart laatstgenoemde in haar conclusies het volgende: "Het gemeentebestand is een bestand voor intern gebruik met persoonsgegevens waarvan er enkele een uitgesproken privé karakter hebben. In tegenstelling tot het kiezersbestand is het gemeentebestand niet bedoeld om door derden gebruikt te worden, en al zeker niet voor verkiezingsdoeleinden" (onderstreept in de conclusies).

30. Ten tweede is het duidelijk dat het doeleinde van verkiezingspubliciteit/-propaganda niet gezien kan worden als later doeleinde van de gegevensverwerking, aansluitend op het originele doeleinde van de verzameling van de gegevens van de hierboven vermelde personeelslijst. Gegevens mogen niet verder verwerkt worden op een manier die onverenigbaar is met de oorspronkelijke doeleinden (artikel 5,1., b) van de AVG). In toepassing van de criteria die in artikel 6, 4. van de AVG aangehaald worden, is er geen enkel verband tussen de twee verwerkingsdoeleinden, en staan de kaders waarin de personeelsgegevens verzameld werden, volledig los van elkaar. Het ene heeft betrekking op het interne beheer van de gemeente volgens een verhouding verwerkingsverantwoordelijke-werkgever en betrokkene-werknemer, het ander heeft betrekking op de verhoudingen tussen een kiezer en een kandidaat voor een politiek mandaat. Die onverenigbaarheid komt ook tot uiting door het feit dat het toepasselijke recht de verkiezingskandidaten de mogelijkheid geeft toegang te krijgen tot een kiezerslijst die voor de verwezenlijking van hun campagne bedoeld is.

31. Ten derde en tot slot berust de verweerder zijn gegevensverwerking noch op de toestemming van de betrokkene, noch op een wettelijke basis van het Belgische of Europese recht die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, 1 van de AVG (artikel 6, 4 van de AVG) bedoelde doelstellingen.

32. Onder die omstandigheden en op basis van al deze elementen (punten 25-31), oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder persoonsgegevens van de personeelslijst van de gemeente X verwerkt heeft, met schending van artikel 5, 1., b) (doelbinding) van de AVG.

33. Daarnaast werden die gegevens verwerkt buiten de mogelijkheden die in artikel 6, 1. van de AVG aan bod komen. Het gebruik van de gemeentepersoneelslijst om verkiezingspubliciteit/-propaganda te versturen, berust dan ook niet op de toestemming van de betrokkenen (artikel 6, 1., a) van de AVG), is niet noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst (artikel 6, 1., b) van de AVG), om te voldoen aan een wettelijke verplichting of voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (artikel 6, 1., c) en e) van de AVG), en is evenmin

noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkenen of van een andere natuurlijke persoon te beschermen (artikel 6, 1., d) van de AVG). Indien het in het gerechtvaardigd belang van de verweerder was om zijn kandidatuur voor de verkiezingen en het programma van zijn lijst kenbaar te maken, wegen de belangen en rechten van de betrokkenen duidelijk zwaarder, doordat hij voor dat doeleinde enerzijds beschikte over andere verwerkingsmiddelen die de belangen en rechten van de betrokkenen minder aantasten (de kiezerslijst) en doordat hij, anderzijds, door het doeleinde te verdraaien, het betwiste verwerkingsmiddel (de gemeentepersoneelslijst) gebruikt heeft (zie supra punten 26-30 hierover) (artikel 6, 1., f) van de AVG).

34. Bijgevolg oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder de persoonsgegevens van de personeelslijst van de gemeente X verwerkt heeft met schending van de artikelen 5, 1., a) (rechtmatigheid) en 6, 1. van de AVG.

4. Corrigerende maatregel

35. De Geschillenkamer heeft al de mogelijkheid gehad om beslissingen te nemen over de onrechtmatige verwerking van gegevens voor verkiezingsdoeleinden in de volgende zaken: DEDF11-2019⁷; DEDF10-2019⁸; BETG04-2019ANO⁹.

36. In die drie zaken heeft de Geschillenkamer administratieve boetes opgelegd, vooral voor het niet-naleven van het doeleindebeginsel, zoals aangehaald in artikel 5, 1., b), van de AVG. Het ging in die zaken over de verdere onrechtmatige verwerking voor verkiezingsdoeleinden van persoonsgegevens die in het kader van de uitoefening van gemeentelijke bevoegdheden verzameld waren. De huidige zaak past binnen deze rechtspraak.

⁷ Zie <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-11-2019.pdf>.

⁸ Zie <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-10-2019.pdf>.

⁹ Zie <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-04-2019.pdf>.

37. De Geschillenkamer oordeelt dat de vastgestelde schendingen (supra punten 32 en 34) het opleggen van administratieve geldboeten rechtvaardigen, in overeenstemming met de artikelen 100, 13° en 101 van de WOG, en artikel 83 van de AVG, en rekening houdend met de volgende elementen.

38. Ten eerste wordt er rekening gehouden met de aard en de ernst van de schendingen (artikel 83, 1., a) van de AVG). De inbreuken op de artikelen 5, 1., b) (verdere onverenigbare verwerking) en 5, 1., a) (rechtmatigheid) en 6, 1. van de AVG (onrechtmatige verwerking), vastgesteld in de onderhavige beslissing, zijn inbreuken op de basisbeginselen van gegevensbescherming. Het betreft overigens inbreuken waarvoor de maximumgeldboeten het hoogst zijn (artikel 83, 5., van de AVG).

39. Ten tweede oordeelt de Geschillenkamer dat de hoedanigheid van de verweerder, binnen de context van de inbreuken, namelijk die van de gemeenteraadsverkiezingen, een verzwarende factor vormt, volgens artikel 83, 2., k). Op het moment van de feiten was de verweerder lijsttrekker voor de gemeenteraadsverkiezingen. Zonder op dat punt betwist te worden, benadrukt de klagster dat de verweerder kandidaat-burgemeester is, dat hij medewerker is in het kabinet van een politiek mandataris en dat hij bestuurder is van een ziekenfonds. Met betrekking tot die rol van de verweerder in het openbare leven, kan terecht van hem verwacht worden om met de grootste zorg een verkiezingscampagne te leiden, met eerbiediging van alle geldende regels en, in dit geval, de regels voor gegevensbescherming, eens te meer omdat het gaat over de verwerking van gegevens van het personeel van de instelling waarbij hij zich verkiesbaar stelt.

40. In zijn antwoord op het reactieformulier met betrekking tot een voorziene boete, verklaart de verweerder in de eerste plaats dat hij te goeder trouw handelde, en dat het zijn bedoeling was, zoals eerder vermeld, om het gemeentepersoneel gerust te stellen.

41. In aanvulling op hetgeen al eerder over dit onderwerp werd gezegd (zie infra punt 25) oordeelt de Geschillenkamer, in overeenstemming met het verantwoordelijkheidsbeginsel van de artikelen 5.2 en 24 van de AVG, dat de verweerder zich de vraag had moeten stellen of hij de regels van de verkiezingen en het recht op privacy niet zou schenden, aangezien hij zich de verkiezingsadressen toe-eigende op een andere manier dan via de kiezerslijst die voor dat precieze doel ter beschikking werd gesteld.

42. De verweerder benadrukt vervolgens dat de partijen het niet eens zijn geworden over het aantal postzendingen. De klagster maakt gewag van een veertigtal zendingen, terwijl de verweerder er een twintigtal vermeldt, op meerdere duizenden kiezers.

43. Enerzijds verandert dat echter niets aan het feit dat de persoonsgegevens van de 68 betrokkenen onrechtmatig behandeld zijn. Het gaat hier om de volledige lijst van het

gemeentepersoneel (zie supra punt 3). Anderzijds is de verhouding tussen het aantal personen waar de gegevensschending betrekking op heeft en het aantal kiezers niet relevant voor de analyse van de schending van de gegevensbeschermingsregels.

44. Op grond van de verkregen voordelen en het risico op recidive, antwoordt de verweerder in wezen dat de hem verweten feiten enkel voor problemen hebben gezorgd, dat hij al zijn politieke functies opgeheven heeft en dat hij zich toespitst op nieuwe professionele activiteiten, en dat derhalve het ontmoedigend effect al is bereikt en het risico op nieuwe overtredingen volledig is verdwenen.

45. Enerzijds sluit echter niets uit dat de verweerder, in het kader van zijn nieuwe professionele activiteiten, op de een of andere manier de gegevensbeschermingsregels zal moeten toepassen en naleven. Anderzijds zijn er geen aanwijzingen om vooruit te lopen op de toekomstige activiteiten van de verweerder die zijn politieke verantwoordelijkheden op een bestuursniveau of een ander niveau weer zou kunnen opnemen.

46. Wat betreft het bedrag van de geldboete benadrukt de verweerder dat het niet onredelijk is om rekening te houden met zijn hoedanigheid. Hij haalt een reeks financiële elementen en vergelijkingen aan om het, volgens hem, hoge bedrag van 5000 euro te bekritisieren. Zo zou hij, als gemeenteraadslid van de oppositie, in 2019 slechts enkele honderden euro's aan presentiegeld ontvangen hebben. Een burgemeester van een gemeente zoals X zou een jaarlijkse brutovergoeding van ongeveer XXX euro ontvangen. De verweerder had overigens niet de bevoegdheid van burgemeester of schepen.

47. Enerzijds verandert dit evenwel niets aan de hoedanigheid van de verweerder die de Geschillenkamer integendeel aanmerkt als een verzwarende omstandigheid (zie supra punt 39). Anderzijds, en ten overvloede, kan de Geschillenkamer niet meegaan in de voorgestelde redenering van de verweerder om van haar te verlangen op systematische wijze het vermogen en de inkomsten van iedere verweerder, als natuurlijke persoon, vast te stellen en op basis daarvan vergelijkingen tussen de beslissingen te maken. Zij heeft dat trouwens ook niet gedaan toen zij een schepen en een burgemeester op dezelfde wijze sanctioneerde. Niet alleen zou een dergelijke aanpak in de praktijk niet toegepast kunnen worden en zou deze aanleiding kunnen geven tot eindeloze discussies die de efficiëntie van de Geschillenkamer in gevaar zouden kunnen brengen, maar ook valt ze niet onder de bevoegdheid van de Geschillenkamer.

48. Om deze redenen oordeelt de Geschillenkamer dat het noodzakelijk is om de voorziene boete van 5000 euro te handhaven.

49. Gezien het belang van transparantie met betrekking tot het besluitvormingsproces en de beslissingen van de Geschillenkamer zal deze beslissing worden gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit, waarbij de directe identificatiegegevens van de genoemde partijen en personen, zowel rechtspersonen als natuurlijke personen, zullen worden verwijderd.

OM DIE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer, na beraadslaging, om de verwerkingsverantwoordelijke een geldboete van 5000 euro op te leggen op basis van de artikelen 100, 13° en 101 van de WOG, voor alle inbreuken die hem ten laste worden gelegd, met name voor de inbreuk op artikel 5, 1., b) van de AVG, samen gelezen met de inbreuk op de artikelen 5, 1., a) en 6, 1. van de AVG.

Tegen deze beslissing kan op grond van art. 108, §1 WOG, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen, vanaf de betekening van de kennisgeving, bij het Marktenhof¹⁰, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

(get.) Hielke Hijmans
Voorzitter van de Geschillenkamer

¹⁰ Het Hof van Beroep van Brussel.